

Landelijke bijeenkomst Taskforce Overvallen dd. 9 februari 2010, presentatie politie (F.J. Heeres)

Inleiding:

- Waarom gaan we meer doen
- Stijging van het aantal overvallen, toename van overvallen met 21%
- Stijging van de woningovervallen met 27%
- 8 overvallen per dag

Wat valt op:

- Daders worden steeds jonger
- Geweld gebruik neemt toe
- Buit neemt af, effect dat overvallers meer overvallen gaan plegen.

Barrières opwerpen:

1.

Strategie is **heterdaadkracht** verhogen. Onze core-business: het direct aanhouden van overvallers. Door inzet van Quick response teams in de korpsen met de grootste overvalfrequentie, door inzet helikopters, door burgerparticipatie, door drie-ringen-systemen en nieuwe procedures waar we in het belang van de aanpak geen uitspraken over doen. Ook gaan we de samenwerking met beveiligingsbedrijven, buschauffeurs etc verstevigen om zo meer "blauwe"ogen te krijgen op het onderwerp overvallen.

2.

De **Top 100** van landelijk opererende veelplegers van overvallen worden in beeld gebracht en permanent op de huid gezeten. Alle korpsen brengen overvallers in beeld op lokaal niveau. Alle politie-informatiediensten worden hierbij ingezet.

3.

Samen met partners ontwikkelen van **Persoonsgericht toezicht** op overvallers. De politie draagt bij door het in beeld brengen en houden van overvallers en door adoptie van overvallers die vrijkomen na detentie.

4.

De politie werkt aan **innovaties**, slim inzetten van moderne media en nieuwe technieken. zoals live in beeld op de meldkamers, slimme camera-interventies, sms-alert, burgernet, DNA-spray etc.

5.

Landelijke analyse en verstevigde aanpak op het fenomeen **woningovervallen**.

Achtergrond.

De zorgwekkende toename van het aantal overvallen in Nederland heeft landelijk geleid tot een behoorlijke maatschappelijke onrust. Niet alleen werden meer ondernemers het slachtoffer van een overval, ook was er in 2009 een stijging van 27% in het aantal overvallen op particuliere woningen.

Deze situatie heeft er toe geleid dat de Raad van korpschefs heeft besloten tot een gezamenlijk offensief tegen overvallers.

Uit onderzoek komt naar voren dat overvallen zullen blijven plaatsvinden, zolang er sprake is van drie factoren:

- een gemotiveerde dader
- een aantrekkelijk en beschikbaar doelwit en buit én
- het ontbreken van adequaat toezicht

Samenwerking en afstemming met de partners in de Taskforce en een strakke regie op lokaal niveau zijn dus belangrijke voorwaarden om te komen tot een forse daling van het aantal overvallen. De politie handhaaft de huidige integrale aanpak, maar zal deze aanvullen met een aantal nieuwe inzichten:

1. Informatie & analyse

De politie beschikt over veel relevante informatie over gepleegde overvallen en over personen, die betrokken zijn bij het plegen van overvallen. Vanaf januari 2010 heeft de politie de beschikking over een permanent real-time landelijk overzicht van alle gepleegde overvallen. Een early-warning system zorgt ervoor dat bijvoorbeeld bij stijging binnen een bepaalde branche of een overeenkomst in modus operandi snel en adequaat geacteerd kan worden naar korpsen en branches. Bovendien kan door een nieuw sturingsmodel in korte tijd een bovenregionaal rechercheteam worden opgestart op overvallers, die bovenregionaal of landelijk opereren. Verder starten wij binnenkort, in samenwerking met het onderzoeksteam van professor Fijnaut, met een verdiepende analyse op het fenomeen woningovervallen.

2. Persoonsgerichte aanpak

Onderzoek en landelijke analyse hebben laten zien dat veel overvallers zich ontwikkelen van meelopers tot routiniers, die voor niets terugdeinzen en veel geweld gebruiken om hun doel te bereiken. Recidive bij overvallers komt veelvuldig voor. Wij willen op grond van de goede ervaringen, die we hebben opgedaan in de aanpak van verslaafde veelplegers, samen met de partners een Persoonsgericht Toezicht voor overvallers ontwikkelen waarbij geen sprake is van vrijblijvendheid en waar resocialisatie en toezicht plaatsvindt met een stevige stok achter de deur.

We hebben afgesproken dat alle korpsen niet alleen een lijst aanleggen van daders, die veroordeeld zijn voor overvallen, maar ook de namen van

personen registreren, die mogelijk in aanmerking komen voor overvallen. Op landelijk niveau wordt vervolgens de top 100 van meest actieve landelijk opererende overvallers in kaart gebracht.

De politie doet er alles aan om de pakkans van overvallers te vergroten. Het is zaak om in de hele keten het net te sluiten en te zorgen dat doorgroei en nieuwe aanwas voorkomen wordt en gecontroleerde terugkeer in de maatschappij plaatsvindt. De politie zal hierbij overvaller "adopter", zodat ook bijdragen wordt aan het feitelijk toezicht.

3. Tegenhouden en opsporen

De strategie van de politie is in belangrijke mate gericht op het vergroten van onze heterdaadkracht. Vanuit de gemeenschappelijke meldkamers wordt strak gestuurd op inzet van eenheden. Hierbij zetten wij ook helikopters in van het Korps Landelijke Politie Diensten. Het werken met "drie-ringen-systemen", waarbij politie-eenheden direct na een overval op verschillende plaatsen in de stad gepositioneerd worden en controles uitvoeren, heeft in Rotterdam al goede resultaten opgeleverd.

Samenwerking door de inzet van extra "blauwe ogen" van medewerkers van lokale beveiligingsbedrijven en gemeentelijke toezichthouders kan de pakkans nog verhogen.

Ook werken wij mee aan technische innovaties, die zorgen dat we nog sneller en doeltreffender kunnen reageren bij een gepleegde overval.

De politie zet verder op plaatsen waar veel overvallen plaatsvinden zogenaamde Quick Response Teams in. Deze teams komen direct in actie bij overvallen en volgen actief de bewegingen van de in beeld gebrachte potentiële overvallers.

De strategie in opsporing is delict-, dader- en slachtoffergericht. Elke overval wordt volgens een landelijk vastgesteld protocol uitgerechercheerd. Samen met het Openbaar Ministerie wordt prioriteit gegeven aan de inzet van capaciteit en wordt de kwaliteit van het rechercheproces gewaarborgd. Dit geldt zoals eerder aangegeven ook voor de inzet van bovenregionale rechteamts. Verder zal de verbeterde landelijke analyse van dactyloscopische- en DNA-sporen een bijdrage leveren aan het oplossen van zaken.

Voor het aanhouden van overvallers op heterdaad is de participatie van burgers en ondernemers essentieel. Zowel op landelijk als op regionaal niveau zal de politie dan ook actief bijdragen aan het stimuleren van maatregelen door burgers en bedrijfsleven.

Overvallen laten een diepe indruk achter op de slachtoffers. Regelmatig raken mensen ernstig getraumatiseerd. Dit is onacceptabel. Als we er lokaal stevig de schouders onder zetten en intensief samenwerken gaat het ons lukken om deze zeer ernstige feiten een halt toe te roepen.